

Bu proje, Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

ERKEN EĞİTİMİ SEĐ!

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĐI TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĐÜ

OTURUM 5: OYUN VE OYUNCAKLAR

Bu projenin sözleşme makamı
Merkezi Finans ve İhale Birimi'dir.

Bu proje, UNICEF'in teknik desteđi
ile yürütölmektedir.

**ISINMA ETKİNLİĞİ:
“Eşini Bul ve Ayağını
Yerden Kes”**

- Anne babaların çocukları dünyaya geldiği andan itibaren; onların gelişim özelliklerini ve gelişimlerini nasıl destekleyebileceklerini bilmeleri çok önemlidir. Çocukların doğumla getirdiği kapasitelerini olabilecek en üst seviyeye çıkarabilmek için anne babalara büyük görevler düşmektedir.
- Çocuklarıyla etkili zaman geçirmek ve bu zamanları öğrenme fırsatlarına dönüştürmek anne babaların sorumluluğundadır.
- Oyun ve oyuncaklar, resimli çocuk kitapları, öyküler, şiirler, parmak oyunları, bilmeceler ve tekerlemeler hem çocuklarla etkili zaman geçirmede hem de onların gelişimlerini ve eğitimlerini desteklemede etkili araçlardır.

Oyun ve Oyuncaklar

- Çocuklar dünyaya geldikleri andan itibaren gelişimlerini etkileyen ve destekleyen en önemli araç oyun ve oyuncaklardır. Çocukların büyümeleri ve sağlıklı gelişmeleri için beslenme, sevgi, bakım ne kadar gerekli ise oyun ve oyuncaklar da o kadar gereklidir.
- Anne babalar oyunu çocuğun eğlenmesine, oyalanmasına yarayan amaçsız bir uğraş olarak görürler. Oysaki oyun çocuk için ciddiye alınması gereken, önemli bir iştir.
- Oyun çocukların kendi deneyimlerini yaşayarak hayatı tanımalarını sağlar ve onların fiziksel, zihinsel, dil, sosyal ve duygusal gelişimlerini destekler.

ETKİNLİK 1:
**“Anne Babalar da
Oynamayı Sever”**

Oyunun Çocukların Gelişimine Katkıları

- Çocuklar oyun oynarken bedenlerinde biriken enerjiyi boşaltma fırsatı bulurlar,
- Oyun oynarken çocukların kas gelişimi hızlanır ve güçlenir,
- Çocuklar oyun yoluyla öğrenirler ve farklı beceriler geliştirirler,
- Düşünmeyi ve kendi başlarına karar vermeyi öğrenirler,
- Dikkatini bir noktaya toplamayı ve becerilerini düzenlemeyi öğrenirler,
- Çevrelerini araştırma, objeleri tanıma ve problem çözme becerileri gelişir,
- Kendilerini ve çevrelerini tanımalarına yardımcı olur,

Oyunun Çocukların Gelişimine Katkıları

- Hayal gücünü ve yaratıcılıklarını geliştirir,
- Alıcı ve ifade edici dil becerileri gelişir,
- Çocuklar oyun sırasında kendileri ve çevreleri ile ilgili bilgileri ifade etme olanağı bulurlar,
- Çocuklar oyunda kendi haklarını korumayı, başkalarının haklarına saygı göstermeyi öğrenirler,
- Sorumluluk almayı, işbirliği yapmayı ve paylaşmayı öğrenirler,
- Farklı sosyal rolleri deneyimleme fırsatı bulurlar,
- Toplumsal yaşam için gerekli olan sosyal kuralları öğrenirler.

ETKİNLİK 2:
**“Çocuğumla Neyi
Nasıl Oynuyorum?”**

Oyuncağın Çocukların Gelişimine Katkıları

- Oyuncaklar; çocukların beş duyusu ve duygularını uyan, zihinsel dil, hareket, sosyal ve duygusal gelişimlerini etkileyen, biçimlendiren ve düzenleyen; yeteneklerinin ortaya çıkmasını destekleyen, yaratıcı yönlerini ve hayal güçlerini geliştiren **her tür oyun aracıdır.**
- Çocukların yeteneklerini ortaya çıkartacak oyuncaklar bir eğitim işlevi olarak görülebilir ve oyuncak seçiminde özellikle buna dikkat edilmelidir.

Oyuncakların Yararları;

- Kum, toprak, kil, çamur, su ve boyalar; çocukların kendileri dışındaki çevreyi tanımalarını ve kendi deneyimlerini oluşturmalarını sağlar. Çocuklar bu materyallere kendileri şekil verdiği için hayal güçlerini ve yaratıcılıklarını ortaya çıkartır. Kendi kendilerine birçok şekil yaratabilirler. Tutma, kavrama ve şekil verme becerilerini geliştirirler.
- Bebekler ve hayvan figürleri ile oynayan çocuklar kendi oyun dünyalarını kurar ve içinde yer alırlar. Bebeklerini giydirebilirler, hayvanlara ses verirler. Onlar gerçekmiş gibi bir hayal dünyası kurarlar ve böylece gerçek yaşam için denemeler yaparlar.

Oyuncakların Yararları;

- Mutfak aletleri, tamir malzemeleri, fırçalar vb. ev eşyaları çocukların yetişkin rollerini tanımalarını ve belirli alanlarda beceriler kazanmalarını sağlar. Çocuklar yetişkinlerin dünyasında gördüğü her şeyi taklit yoluyla kendi dünyalarında uygularlar.
- Yapbozlar, dominolar, hafıza kartları, eşleştirme kartları vb. eğitici oyuncaklar çocukların eğlenmelerini sağlarken onlarda boyut, şekil ve renk gibi kavramların gelişmesini destekler. Arkadaşlarıyla beraber oynayan çocuklarda paylaşma, sırasını bekleme, sabırlı olma, iş birliği yapma gibi sosyal beceriler gelişir.

ETKİNLİK 3:
**“Birlikte
Oynayalım”**

- Bir nesnenin oyuncak olarak adlandırılması için hazır bir ürün olmasına gerek yoktur. Çocukların oyun oynarken kullandığı her türlü araç (çocuklara zarar vermeyecek, sağlık ve güvenliğini tehlikeye atmayacak nitelikte olanlar) oyuncaktır. Kum, su, boş kutular, kâğıtlar, tahta parçaları gibi. Çocukların oynamaktan hoşlandığı bir ev eşyası da onlar için etkili bir oyuncak olabilir.

ETKİNLİK 4:
**“Kaşıkla
Ne Oynayalım?”**

ETKİNLİK 5: “Oyuncak Alıyoruz”

Oyuncak Seçerken Dikkat Edilecek Noktalar

- Oyuncaklar ocukların yaşına uygun olmalıdır.
- Çocukların yumuşak oyuncaklardan çok hoşlandıklarını sarılma ihtiyaçlarını karşıladıklarını unutmayıp dolgu oyuncaklara da yer verilmelidir.
- Oyuncak alırken cinsiyet ayrımı gzetilmemelidir. Yani kız çocuklarına hep bebek, erkek çocuklarına ise araba almak gibi. Çünkü her ocuk değişik oyuncaklarla oynayarak farklı deneyimler kazanır.
- Pahalı ve elektronik oyuncaklardan ziyade çocukların yaratıcılıklarını ve hayal güçlerini geliştirici oyuncaklar tercih edilmelidir.

- Evdeki mukavva kutular, plastik şişeler, boş makaralar, şampuan kutuları, deterjan kutuları, kumaş parçaları, düğmeler, boncuklar, renkli ipler, fındık ceviz kabukları, renkli gazete dergi sayfaları ve bunun gibi artık materyaller evde toplanabilir. Bu materyallerden oyuncaklar yapılabilir. Öncelikle bu materyallerin çocuklar tarafından kullanılacak bir hale getirilmesi gerekir.
- ***Çocuklarla birlikte oyuncak yapılabilir. Çocuklar kendi yaptıkları oyuncaklarla oynamaktan çok hoşlanırlar ve onlarla daha uzun süre oynayabilirler.***

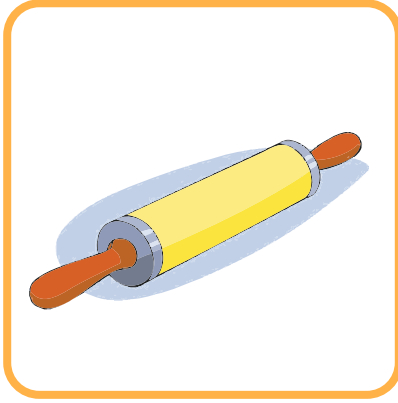

Oyuncak Güvenliđi

- Oyuncakların yüzeyleri düzgün ve kolay temizlenebilir olmalı; çocuklar için zararlı olabilecek kimyasal maddelerle (boya, vernik gibi) kaplı olmamalarına dikkat edilmelidir.
- Oyuncaklar sağlam ve dayanıklı olmalıdır.
- Oyuncakların çocuklara zarar verebilecek türde (sert, keskin, sivri uçlu vb.) olmamasına özen gösterilmelidir.
- Oyuncak yapımı için kullanılacak artık materyallerin çocuğun sağlığını ve güvenliğini tehlikeye atmayacak şekilde temizlenmesi ve hazırlanması gerekmektedir (Örneđin; şampuan ve deterjan kutuları iyice yıkanmalı ve havalandırılmalıdır).

Oyuncak Güvenliđi

- Oyuncakların üzerinde yazılı bulunan kullanma talimatları dikkatle okunmalı, uyarılar dikkate alınmalıdır.
- Oyuncakların ambalajları çıkartıldıktan sonra hemen çöpe atılmalı, çocukların ambalajları oyun aracı olarak kullanmalarına izin verilmemelidir.
- Çocukların oyuncaklarını toplu olarak koydukları sepet, kutu vb. yerler sık sık gözden geçirilmeli, kırık ve parçalanmış oyuncaklar çıkartılıp atılmalıdır.

ETKİNLİK 6:
**“Çoraplardan
Ne Yapalım?”**

- Evde bulunan artık materyaller ile oyuncak yapılabileceği gibi evdeki eşyalarla da oyunlar oynanabilir. Evde bulunan çeşitli nesnelere çocukların hayal gücü ile farklı şekillere girebilir (Örneđin: Tencere kapağını direksiyon, bir oklavayı at, büyük boş bir kutuyu roket, bir çorabı kukla vb. olarak düşünebilir ve oynayabilirler).
- Anne babalar günlük ev işlerini yaparken çocuklarıyla oynayacağı oyunlar yoluyla çocukların çevrelerini tanımalarına ve yeni beceriler öğrenmelerine yardımcı olabilirler.

ETKİNLİK 7: “Kırmızı At”

**DEĞERLENDİRME
ETKİNLİĞİ:
“Misafir Oyuncaklar”**

TEŞEKKÜRLER...